Streszczenie

Celem pracy była analiza zmian jakie zaszły w szacie roślinnej zbiorników Czchowskiego i Rożnowskiego po 50 latach, w porównaniu do wyników badań przeprowadzonych w latach '70 XX w. przez Loster (1976). W latach 2017-2020 w obrębie zbiorników prowadzono badania szaty roślinnej wykorzystując metodę Braun-Blanqueta. Na podstawie wykonanych 126 zdjęć fitosocjologicznych i 13 kart spisu flory stwierdzono występowanie 194 gatunków roślin naczyniowych i 27 zbiorowisk roślinnych. Analiza zmian wykazała nieznaczny spadek liczby gatunków roślin i dwukrotny wzrost liczby zbiorowisk roślinnych. Różnorodność gatunkowa zbiorowisk roślinnych zmniejszyła się. Zmiany w rodzaju występujących zbiorowisk roślinnych wskazują na wzrost eutrofizacji zbiorników, która z czasem prowadzi do ich wypłycania się. Świadczy o tym rozwój zbiorowisk roślinnych typowych dla zbiorników eutroficznych, takich jak *Caricetum gracilis, Ceratophylletum demersi, Glycerietum maximae, Myriophylletum spicati, Phalaridetum arundinaceae, Phragmitetum australis, Typhetum latifoliae*. Starzenie się zbiorników wodnych wiąże się z postępującym procesem sukcesji roślinnej. W obrębie badanych zbiorników podobieństwo flory i roślinności w porównaniu do danych z lat '70 XX wieku jest małe. Zmiany w szacie roślinnej polegają głównie na zaniku lub zmniejszeniu udziału gatunków lub zbiorowisk roślinnych o charakterze pionierskim oraz wzroście udziału zbiorowisk z klas *Potametea* i *Phragmitetea*. Z 11 do 18 wzrosła liczba obcych gatunków inwazyjnych. Największą ekspansywność wykazuje *Elodea canadensis* i *Echinocystis lobata*. Stwierdzono występowanie dwóch gatunków chronionych nienotowanych wcześniej: *Aruncus sylvestris* i *Daphne mezereum*. Stwierdzono także występowanie nowych stanowisk gatunków roślin zagrożonych: narażonego na wyginięcie *Potamogeton nodosus* i bliskiego zagrożenia *Najas marina*. Badania roślinności wodnej i nadwodnej stanowią cenny materiał mogący służyć ocenie stanu wód. Poznanie tempa i kierunku przemian szaty roślinnej pozwala na takie zarządzanie w rejonie zbiorników, aby łączyć możliwość funkcjonowania zbiorników zgodnie z celem ich powstania przy zachowaniu właściwego stanu i ochrony flory i roślinności.

Słowa kluczowe: Zbiornik Rożnowski, Zbiornik Czchowski, zmiany szaty roślinnej, sukcesja roślinna.

Akceptuję streszczenie rozprawy doktorskiej wykonanej przez mgr Salinę Klidu

Alina Stachurska-Swakoń
27.04.2023